1. **Sto je sigurnost?** – doslovno znaci siguran, bezbrizan, pouzdan, stalan. Sig. Je jedno od najvazniji drustvenih, zivotnih i politicki pitanja, te jedan od osnovnih uvjeta zivota uopce.

2. **Cilj nacionalne sigurnost?** – Osiguravanje opstanak i normalno djelovanje drzave sa svim elementima njene neovisnosti, slobode i teritorijalne cjelovitosti te ustavnog poretka. – zaštita života i sugurnosti građana, zaštita temeljnih i trajnih potreba države i društva

- izgrađivati stanje nacionalne sigurnosti u kojem će biti osigurani njena sloboda, suverenost i teritorijalni integritet u okvirima međunarodno prihvaćenih aranžmana, ljudske slobode i prava njenih građana, politička i socijalna stabilnost društva, stabilan ekonomski razvoj u uvjetima slobode tržišta i poduzetništva, funkcioniranje pravne države, unutarnji red i osobna sigurnost građana, te zdravi i stabilni ekološki uvjeti.

3. **Sustav nac. sig. cini sto?** Podrazumjeva unutarnju i vanjsku sigurnost drzave, odnosno sig. drzave u odnosu na vanjske i unutarnje opasnosti i ugrozenosti, te oruzane snage i civilna obrana - sigurnost nacionalnog teritorija, zaštitu osnovnih funkcija društva (socijalne, ekonomske, političke, kulturne, ekološke, gospodarske obrambene i drugi).

- Nacionalna sigurnost je pojam koji se može definirati kao stanje zaštićenosti temeljnih vrijednosti društva i na njima zasnovanih institucija, zaštita vitalnih nacionalnih interesa, integritet državnog područja i njezinih institucija, odnosno najopćenitije kao sigurnost političkog naroda. Pojam "nacionalna sigurnost" mijenja svoj sadržaj i opseg sukladno povijesnim, političkim i geopolitičkim promjenama i okolnostima. Isto tako, njegovo značenje ovisi i o ideologijskim i svjetonazorskim polazištima. Definirajući nacionalnu sigurnost svako pojedino društvo, jednako kao i svaki teoretičar, izražava svoje vrednote, svoje strahove i nade, a sve to uvjetovano je specifičnom situacijom u kojoj se društvo nalazi.

4. **Unutarnja sig. cini sto?** Policija, pravosude, sig obavjestajne sluzbe, carina, inspekcijske sluzbe – funkcija unutarnje sigurnostti-očuvanje zakonitosti i poretka, informativna djelatnost i zaštita cjelokupne društvene infrastrukture

5. **Sto je katastrofa?** – dogadaj koji je takve razmjere da se nemoze rjesit sa vlastitim resursima ili Pojava koja uzrokuje ozbiljan prekid funkcioniranja zajednice u kojoj posljedice nadmašuju njene mogućnosti - njome se danas opisuje svaki konačni završetak kobne ili katastrofalne prirode

6. **Vrste ugrozavanje?** – prirodne (zemljotrese, tsunami) i antropogene (zbog covjeka)

7. **Novi oblici ugroze?** Nuklearna, bioloska i kemijska, te informaticka ugroza

8. **Vrste ratova?** Nekonvencionalni, u uzem smislu NBKO, u sirem smislu sukob niskog intenziteta, terorizam, informaticki, informacijski, ekonomski, psiholoski (civilne osobe i objekte), konvencionalni(vojne osobe i objekte)

9. **Informaticki rat?** – manipulacija nacionalnim sustavima obrane ili sustav nadzora zracnog prometa. – niska cijena, dostupan ne samo državama nego i terorističkim organizacijama, organiziranom kriminalu i drugim protuzakonitim djelatnostima, Ne postoje klasične granice, Velika mogućnost upravljanja javnim mijenjem – Internet, Teškoće pri utvrđivanju izvora napada - pored problema lociranja napadača, značajan problem je razlikovati planirane napade od drugih pojava koje utječu na sustav (slučajni napadi, znatiželja, i sl.), Ranjivost na takvu vrstu napada - ranjivi su svi sustavi koji se djelomice ili u potpunosti oslanjaju na informatičku infrastrukturu, Novi obavještajni izazov - pitanje je kako ovaj izazov utječe na klasičnu organizaciju obavještajnog rada.

Informatičke operacije su djelatnosti koje se poduzimaju kako bi se utjecalo na protivnikove informatičke sustave, a pri tome se provode djelatnosti s ciljem zaštite vlastitih sustava. Ove djelatnosti mogu biti napadnog ili obrambenog karaktera. Konačni cilj informatičkog rata je postizanje informacijske nadmoći, odnosno sposobnosti prikupljanja, procesiranja i raspodjele informacija u neprekinutom slijedu. Pritom se rabe protivnikove slabosti u onemogućavanju njegova sustava.

10. **Informacijski rat?** primjer je kad Kina dode ilegalno do tuđih izuma - Informacijski rat je kategorija koja je vrlo usko vezana uz psihološki rat; psihološko-propagandna djelovanja imaju dvostruko značenje: s jedne strane pomoću njih se pripremaju gotovo sve druge djelatnosti u specijalnom ratu, a s druge strane, sve druge djelatnosti sadrže i namjeru da se izazovu određeni psihološko-propagandni učinci.
Informacijskim ratom napada se duh čovjeka i (ili) naroda i rat sve više iz fizičke strane – rana, krvi, tjelesa, dima, zgarišta i ruševina prelazi u metafizičku – razara se duh i identitet bilo čovjeka bilo naroda. Ovakav rat nema fizičkih žrtava ali zato ima duhovnih. Primjer za to su Sudište u Haagu i mediji u Hrvatskoj, jer su na istom zadatku – "dokazati" da je Hrvatska država nastala na zločinu

11. **Mete, cesce vojne ili civilni?** Teroristicke napade = Gospodarstvo preko 50%, oruzane snage do 5%. Ali, mete rata se mogu podijeliti na vojne i civilne. I dok u oružanom sukobu (a naročito u konvencionalnom ratu) napad na vojne mete ima svoju opravdanost i legitimitet, napad na civilne mete nije opravdan i u konačnici je često i sudski progonjen. Nekonvencionalni rat sa svojim specifičnostima i raznim pojavnim oblicima briše oštru granicu između civilnih i vojnih meta, pa tako u nekim oblicima nekonvencionalnog rata civilne mete imaju prioritet u odnosu na vojne mete.

12. **Koje su borbe za energiju ??** – nekonvencionalni oblik ratovanja ????, Prikriveni terorizam ???? – industrijska postrojenja – energetski izvori, infrastruktura, telekomunikacije, u procesu proizvodnje rabe toksične kemikalije; **direktni** ekonomski razlozi: trenutno zaustavljanje proivodnje i sprječavanje što je duže moguće njezino ponovno pokretanje u cilju slabljenja obrambene i ekonomske sposobnosti, a **indirektni**: ugroza ljudi, životinja i biljaka, nanošenje materijalne i financijske štete te izazivanje pada industrijske proizvodnje, izazivanja nezaposlenosti i socijalne nesigurnosti.??????

13. Sto je terorizam? Terorizam je proračunata uporaba nezakonitog nasilja, ili prijetnja takvim nasiljem, s namjerom ometanja djelovanja vlade ili društva, a s ciljem promicanja političkih, ideoloških ili vjerskih načela. - Terorizam je smišljena uporaba nezakonitog nasilja ili prijetnje nezakonitim nasiljem radi usađivanja straha, s namjerom prisiljavanja ili zastrašivanja vlasti ili društva kako bi se postigli ciljevi koji su općenito politički, vjerski ili ideološki.

nasilje, primjena sile; politički; strah, teror; prijetnja; psihološki učinci i očekivane reakcije; nejasna povezanost ciljeva i žrtava; namjerna, planirana, sustavna, organizirana akcija; način borbe; strategija, taktika.; namjerna, planirana, tajna, operacija akcija nasilja za postizanje nekog političkog cilja

14. Prikriveni teror ? uglavnom planiraju i izvode države u sklopu specijalnog rata protiv neke države vlastitim "specijalnim" snagama ili preko neke ekstremističke ili kriminalne organizacije i to isključivo u apsolutnoj tajnosti jer je cilj oslabiti, "omekšati", državu iza čega slijede drugi, otvoreni pojavni oblici konvencionalnog ili nekonvencionalnog rata. - "tihi" terorizam za potkopavanje gospodarske moći hrvatskog gospodarstva, sa zadnjom svrhom izazivanja političke nestabilnosti Države

15. Kako se financira terorizam ? – teror, zlocin, korupcija, trgovina droga, prostitucija, otmice i ucjena i legalnog posla za uvecavanja svojih sredstava

16. Radioloske opasnosti ? (nuklearne i kemijske) ima kratkorocni i dugorocni opasnosti od radioloskog zracenja za zdravlje ljudi

17. Bioloske opasnosti ? Biološki i toksinski terorizam je uporaba i širenje različite vrste biološkog oružja, te bioloških agenasa i toksina u populacijska središta, njihova glavna svrha je izazivanje masovnih oboljenja ili masovno uništenje.

18. Kemijske opasnosti ? Kemijski se terorizam može podijeliti u dvije osnovne kategorije: napadi kojima je cilj uzrokovati masovne gubitke i kemijski napadi koji imaju za cilj prvenstveno terorizirati ili uzrokovati ekonomsku štetu

19. Koji zakon u RH se bavi terorizmom ? – kazneni zakon RH

20. 4 podrucja terorizma ? otvoreni i prikriveni, te konvencionalni i nekonvencionalni ??? – **a. oružani** (**a1. konvencionalni**-diverzije, atentati, otmice, samoubilački napadi...; **a2. nekonvencionalni**-nuklearno, kemijsko i biološko oružje, toksične kemikalije.....); **b. nenaoružano nasilje** (krivotvoreni novac, trgovina drogom, psihološke, ekološke, informativne, ubacivanje virusa u elektroničke sustave....); **c. cyber terorizam** (velika ovisnost o informatičkoj tehnologiji, upotreba visoko tehnoloških sredstva protiv visoko tehnoloških ciljeva – telefonske i mobilne centrale, banke, zdravstvo, internet,...)

21. Cetvrta generacija ratovanja malih drzava, kako ? – samo u nekim segmentima kao postrojbe za NBKO – interoperabilnost s drugim zemljama (NATO)

22. Policijski sustav? – preventivno (sprječavanje kriminaliteta), represivno (djelovanje i mjera kojima se drastičnije zadire u prava čovjeka), obrambene (mirnodropske prilike, neposrednost ratnih prilika), razvojno-istraživačke (primjena znan.-istr. spoznaja i metoda u obradi sigur. događaja, znan. interdiscipliranost u razvitku policije), nadzorne

Provođenje, praćenje i odgovornost za sigurnosno stanje, upravni poslovi, inspekcijski i upravni nadzor, predlaganje pravnih propisa..., zaštita života, slobode, sigurnosti i nepovredivosti osobe, zaštita imovine, nadzor i osiguranje državne granice, sprječavanje i otkrivanje KD-a,nadzor i upravljenje cestovnim prometom.....

23. Civilna zastita? – DUZS - Služba neposredno zapovijeda snagama i materijalno-tehničkim sredstvima civilne zaštite za vrijeme katastrofe ili veće nesreće, provodi mobilizaciju te koordinira ostalim operativnim snagama zaštite i spašavanja koje se uključuju u izvanrednim situacijama.

Ono što prethodi djelovanju u krizi, a što obavlja ova Služba jest izrada procjene ugroženosti i planova zaštite i spašavanja, standardnih operativnih postupaka zaštite i spašavanja i operativnih planova civilne zaštite. Služba prati stanje i pojave u području civilne zaštite, utvrđuje stanje izgrađenosti i načine korištenja skloništa, predlaže i organizira mjere za pripremu i osposobljavanje građana za samopomoć i uzajamnu pomoć u katastrofama i većim nesrećama.

U slučaju potrebe Služba usklađuje zajedničko djelovanje s Ministarstvom obrane i Ministarstvom unutarnjih poslova, a koje se odnosi na angažiranje postrojbi Oružanih snaga, odnosno redarstvenih snaga Republike Hrvatske, kao i drugim tijelima državne upravne i pravnim osobama u području zaštite i spašavanja

TEMELJNI ZADACI SLUŽBE ZA CIVILNU ZAŠTITU:
operativno koordiniranje svih sudionika zaštite i spašavanja
planiranje vezano uz zaštitu i spašavanje
koordinacija primjene standardnih operativnih postupaka
inspekcija i nadzor u području zaštite i spašavanja
stručni poslovi i raščlamba stanja vezano uz prirodne i tehničko-tehnološke katastrofe i nesreće
izrada procjene ugroženosti i plana djelovanja
praćenje stanja priprema i organiziranosti u području zaštite i spašavanja
izdavanje uputa o postupanju.
(ne znam kako je glasilo pitanje za civilnu zaštitu.....)

24. Tri glavne zadace civilne zastite? 1. preventivna zastita, 2. operativno djelovanje, 3. sanacijska zastita.

25. EU strategije-zakone u suzbijanje terorizma? - Sporazumi o nuklearnom oružju (sporazumi o opcoj zabrani nuklearnih pokusa), Sporazum o kemijskom oružju (konvencija o zabrani kemijskog oruzja), Sporazum o biološkom oružju(konvencija o bioloskom i toksinskom oruzju)

JOS MOJIH DODATAKA......

RAT

NEKONVENCIONALNI	**KONVENCIONALNI**
u užem smislu	**u širem smislu**
nuklearni	sukobi niskog intenziteta
biološki	terorizam
kemijski	informatički rat
	ekonomski rat
	psihološki rat

Novi oblici prijetnji sigurnosti

Zadnjih nekoliko godina jasno je definiran djelokrug i podjela najznačajnijih prijetnji, a to su terorizam, organizirani kriminal, korupcija, proizvodnja i prodaja narkotika i ulaganje u fundamentalizam, trgovina ljudima i prirodne katastrofe. Definiravši suvremene prijetnje postalo je jasno da one ugrožavaju i samu srž međunarodne sigurnosti i životnog okružja, sam prosperitet pa i opstanak čovječanstva. U borbi protiv tih novih oblika prijetnji nisu dovoljne policijske snage, vojske i obavještajno-sigurnosne agencije već se mora pronaći i mjesto i uloga privatnog sektora i svih ostalih subjekata svih oblika poslovanja.

Nekonvencionalni oblici ratovanja

Kada se govori o oblicima i metodama ratovanja u 21. stoljeću onda se sve manje govori o konvencionalnom ratovanju, a sve više o nekonvencionalnom (asimetričnom) pri čemu se govori o nekonvencionalnom ratovanju u užem smislu (ratovanje uporabom NKB oružja) i nekonvencionalno ratovanje u širem smislu pri čemu su sukobi niskog intenziteta, terorizam i specijalni oblici ratovanja (informatički,

informacijski, ekonomski …) glavni oblici, a NKB oružje se promatra u formi proliferacije i terorizma oružjem za masovno uništavanje (NKB oružje i ostala sredstva koja izazivaju masovna stradavanja).

Terorizam

Pojam terorizma, pojava terorizma, definicije i podjela terorizma. Sam terorizam može se uvjetno podijeliti na terorizam do 2001. godine i terorizam poslije 2001. godine. Po metodama i oblicima organizacije i provođenja terorizma možemo govoriti o klasičnom - otvorenom terorizmu i tihom ili prikrivenom terorizmu. Po sredstvima kojima se provodi terorizam te po metodama i oblicima primjene tih sredstava može se govoriti o konvencionalnom i nekonvencionalnom terorizmu. Zbog nejedinstva svjetskih subjekata (države i organizacije) u prihvaćanju definicije, kao i zbog nejedinstva u političkom određenju spram terorizma, iz čega proizlazi i nejedinstvo međunarodnih subjekata u borbi protiv terorizma, potrebno je studentima objasniti razloge, motive i interese takvih različitosti.

Terorizam u 21. stoljeću

Terorizam 21. stoljeća se ne može odvojiti od novih oblika prijetnji sigurnosti i novih oblika ratovanja jer s njima čini cjelinu novih oblika, metoda, doktrine i strategije postizanja političkih (prije svega), ekonomskih, vjerskih i drugih ciljeva. No terorizam je potrebno proučiti, razumjeti i objasniti sa stajališta ciljeva koji se s njima žele postići, metoda i oblika kako se organizira i provodi te sredstva s kojima se izvodi i mete po kojima se djeluje.

Organizacije i organizatori - nositelji terorizma

Međunarodne organizacije, organizirane skupine i pojedinci kao organizatori i provoditelji terorizma. Države kao nositelji terorizma, organizatori, sponzori ili simpatizeri terorizma.

Ciljevi terorizma

Sigurnost životnog okružja, pod kojim se podrazumijevalo fizičko okružje, voda, energenti i njihovo korištenje, kritične infrastrukture, transport i logistika, sigurnost zračnog i pomorskog sektora, kemijska, radiološka kontaminacija te eksplozivne tvari, nova je meta i cilj suvremenih prijetnji, s posebnim težištem terorizma. Više to nije gubitak teritorija, smjena kraljevskih obitelji ili pak osvajanje ili gubitak novih kolonija. Onaj koji kontrolira životno okružje je stvarni vladar svih oblika poslovanja, a time i prosperiteta svoje nacije, njezine demokracije, kulture i stila života. Zbog navedenog se danas u svijetu posebna pozornost posvećuje biometriji i sustavima detekcije (biološka detekcija patogenih mikroorganizama, detekcija kemijskih agensa i toksina, radiološka detekcija, detekcija eksploziva i droga te kontrola i detekcija sumnjivih osoba), problematici putovanja i turizma, zaštiti globalne logistike, zaštiti hrane i vode te zaštiti informacija, podataka i komunikacija. Vojni ciljevi, njihov značaj, prednosti i nedostaci bit će također obrađeni tijekom predavanja.

Oblici i metode terorizma

Otvoreni - klasični terorizam konvencionalnim i nekonvencionalnim sredstvima, tihi ili prikriveni terorizam konvencionalnim i nekonvencionalnim sredstvima.

Sredstva kojima se izvodi terorizam

Konvencionalna sredstva - hladno i vatreno oružje, eksplozivi, konvencionalne bombe, mine, granate i rakete. Nekonvencionalna sredstva u užem smislu - nuklearno, kemijsko i biološko oružje, radiološki, kemijski, biološki i toksinski agensi. Nekonvencionalna sredstva u širem smislu - kemijski, biološki i toksinski agensi koji nisu obuhvaćeni međunarodnim konvencijama, sredstva (avion, vlak, brod; kemijska, petrokemijska, naftna i dr. industrija; prijevozno sredstvo opasnih kemikalija i dr.) koja se mogu iskoristiti i kao meta i kao sredstvo za izvršenje terorizma istodobno.

Mete terorizma

Vojne mete - prednosti i nedostaci. Civilne mete - mjesta javnog okupljanja, aerodromi, kolodvori, kazališta, crkve i dr.; diplomatska predstavništva. Poslovne mete.

Zaštita od terorizma

Obavještajno sigurnosne procjene razine i vrste ugroza na razini države, analiza mogućih meta i ciljeva terorizma, procjena mogućih posljedica, sagledavanje agencijske i međuagencijske sposobnosti odgovora, uspostava međuagencijskih koordinacija i suradnje, upravljanje kriznom situacijom, upravljanje katastrofom.

Osnovni uzroci terorizma se najčešće odnose na političke, vjerske, gospodarske, nacionalne (rasne) napetosti, dok osveta kao uzrok također nije zanemariva. Vjerske i kulturološke razlike, gdje militanti vođeni svojim idejama stvaraju reakcije koje za posljedicu imaju nasilje, isprepleću se sa nacionalnim interesima, a i sami smo svjedoci nacionalne, rasne i etničke podređenosti, nejednakosti, uzimajući u obzir bogati i siromašni dio svijeta. Osveta može biti dio bilo kojeg gore navedenog uzroka, te služi kao jako dobar motivator za nasilje, antiterorizam bi ovu komponentu trebao jako ozbiljno razmatrati, ali je vidljivo iz njihovih reakcija, potpuno suprotno djelovanje, koje kao rezultat ima još veću radikalizaciju. Bitno je napomenuti, da jedan uzrok ne isključuje drugi, a najčešće se više uzroka ispreplića.

Među ciljevima najčešće možemo sresti one političke ili nepolitičke prirode, a među političkim ciljevima najčešći su stjecanje vlasti, održavanje vlasti i utjecaj na vlast. I tu terorizam služi samo kao sredstvo za postizanje ciljeva, a primjena terorizma pri održavanju vlasti jest rjeđa, ali također prisutna pojava, iz razloga što svaka vlast ima svoje represivne elemente. Specifičnost koja se ovdje pokazuje, se odnosi na to da se terorističkom akcijom ne želi steći ili promijeniti vlast, već se želi prisiliti na određene postupke i odluke koje nisu u skladu s idejama i politikom terorističkih

organizacija. Kao primjer može poslužiti napad na željezničku stanicu u Madridu (11. ožujka 2004). Taj napad je natjerao španjolsku vladu da povuče svoje vojnike iz Iraka. U nepolitičke ciljeve možemo ubrojiti vjerske, nacionalne, te već spomenutu osvetu.

S obzirom na izvorne pokretače terorističkih aktivnosti uobičajeno j**e razlikovati** državni, nedržavni i individualni terorizam. Državni terorizam se najčešće pojavljuje kao uporaba legalne ili ilegalne sile prema vlastitom stanovništvu kako bi se utjecalo na doživljavanje, mišljenje i ponašanje pojedinih skupina ili cjelokupnog pučanstva. On se pojavljuje i u drugim oblicima, napadom na civile druge države. Terorizam nije opcija koju koriste velike grupe, već strategija prihvaćena od strane malih grupa. Postoje 3 kategorije terorizma: revolucionarni, sub-revolucionarni i represivni. Politički pokreti kojima nedostaje snage u rušenju vlasti, ili im je uskraćeno pravo mirnog protestiranja mogu u svoje djelovanje uključiti terorističke strategije. Dok revolucionarni koriste političke atentate kao signal za veću pobunu, teroristički atentati mogu biti neovisni o bilo kakvom strateškom revolucionarnom planu. Neke od metoda djelovanja terorističkih skupina jesu terorističke ćelije. Sastoji se od planirajućih ili podržavajuaih ćelija, spavaća ili "podmorničke" ćelije te egzekucijskih ćelija. Pojedinci razočarani u društveni sustav i nemoćni da promjene poredak i odnose u društvu, odlučuju se napasti ljude na ključnim pozicijama i vlasti koje drže odgovornim za nastalo stanje ili terorističkim napadom nastoje privući pozornost na određeni problem te takve akcije možemo definirati kao individualni terorizam. Također tu je i samoubilački terorizam koji može biti sastavni način djelovanja bilo kakve organizacijske strukture, a sam psihološki učinak koji eksplozija izaziva je jako velik.